

A Magyar–Japán Baráti Társaság (MJBT) hírlevele

Szerkesztő: Horváth Alíz (holiza5@gmail.com)

Nagyon köszönjük azoknak, akik adójuk 1 %-át idén májusban (is) Társaságunknak ajánlották fel!

A továbbiakban is fontos, hogy a Magyar-Japán Baráti Társaság megkapja az SZJA 1%-ot minél többünktől! Vállalkozó tagjaink hamarosan dönthetnek erről, így őket is nagyon szépen kérjük, hogy adójuk 1%-ával tiszteljék meg Társaságunkat, és támogassák ezzel a japán kultúra terjesztését hazánkban!

Az ehhez szükséges adatok:

A kedvezményezett adószáma: 19001102-1-42

A kedvezményezett neve: Magyar-Japán Baráti Társaság

Nagyon szépen köszönjük támogatásukat!

MJBT vezetőség

Programajánló

NÁLUNK... ÉS NÁLATOK?

Összehasonlítás, a hasonlóságok és ellentétek elmesélése, felismerése, taglalása. A beszélgetések során a szakma legkiemelkedőbb szakértői mondják el az adott témával kapcsolatos véleményüket, gondolataikat.

A havi klubnapok helyszíne a **Nemzetek Háza** (Budapest, VI. Bajza u. 54. földszint).

2016. január 15. 17:30

Élménybeszámoló és vetítés az MJBT Japánban járt csoportjától, akik a társaság keretei között tanulnak japánul és kinn igyekeztek ismereteiket fejleszteni, illetve minél több nevezetességet megtekinteni, valamint hogy a japánok hogyan örökölték át hagyományait a modern kultúrában.

2016. február 19. 17:30

Az irodalom útja Japánban és Magyarországon

Hogyan jelenik meg a női irodalom Japánban és Magyarországon? Mennyire aktuálisak a klasszikusok a 21. században? Minek köszönhető a japán irodalom népszerűsége Magyarországon?

Ilyen és még sok ehhez hasonló kérdésekre keressük a választ hozzáértő szakértők közreműködésével!

Gendzsi herceg nyomában: Japán képen és írásban címmel nyílt kiállítás a Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeumban 2015. november 26-án. A megnyitón köszöntőt mondott Dr. Fajcsák Györgyi, a múzeum igazgatónője, Pröhle Gergely helyettes államtitkár, Tada Szanae, a Japán Alapítvány igazgatónője, valamint Őexc. Koszuke Dzsunicsi, Japán magyarországi nagykövete. A tárlat 2016. április 17-ig tekinthető meg, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Fotók: Borsányi Klára

Lezajlott programjaink

2015. szeptember 25-én a Magyar-Japán Baráti Társaság, a Magyar Műfordítók Társasága, illetve a Szépírók Egyesülete a Nemzetek Házában látta vendégül Hirano Keiicsiró Akutagava-díjas japán író, aki 2005-ben kulturális nagykövetként Párizsban is eltöltött egy évet.

Fotó: Menyhárt István

Társaságunk októberi klubnapja keretében Vihar Judit, Máté Zoltán, valamint Sági Attila – igen népes és aktív közönség számára – nyújtott betekintést a magyar és a japán nyelv jellegzetességeinek hasonlóságaiba és eltéréseibe.

Fotó: Borsányi Klára

Nagy örömmel jelentjük, hogy 2015. november 11-én a Japán Nagyköveti Rezidencián Őexc. Koszuga Dzsunicsi, Japán magyarországi nagykövete ünnepélyes keretek között nyújtotta át Király Józsefnek, a Kecskemét-Aomori Baráti Kör tiszteletbeli elnökének Kisida Fumio, japán külügyminiszter elismerő oklevelét és ajándékát.

Király József a Kecskemét-Aomori Baráti Kör alapító tagja, a társaság megalakulása óta együttműködik a japán-magyar általános és középiskolák csereprogramjaiban. Az 1999-ben történt elnöki kinevezése óta a kulturális csereprogramokon felül Aomori városból érkezett különböző küldöttségeket fogadott, valamint az Aomori várossal való szakadatlan együttműködésének köszönhetően hozzájárult Japán és Magyarország kölcsönös megértésének elmélyítéséhez.

Az ünnepségen részt vett a Kecskemét-Aomori Baráti Kör és a Magyar-Japán Baráti Társaság számos tagja, illetve a Kecskeméten működő Nisshin japán vállalat képviselője. A japán külügyminiszteri kitüntetést olyan személyeknek vagy csoportoknak adják, akik rendkívüli mértékben hozzájárultak Japán és a külföldi országok közötti baráti kapcsolatok erősítéséhez. Idén 116 személyt és 39 csoportot tüntettek ki.

Fotók: Magyarországi Japán Nagykövetség

2015. november 28-29-én a pesti Vigadóban került megrendezésre az NHK kétnapos japán programja. Az 1986 óta megrendezett Nemzetközi Japán Fesztivál Japán 48 kulturális központja által szervezett tanfolyamok tanárainak és diákjainak munkájának kiállításán keresztül igyekszik bemutatni az ország régi és kortárs kultúrájának jellegzetességeit. A program során az érdeklődőket számos színpadi produkció (dobos bemutató, egészségmegőrző tornabemutató, koto, tánc, illetve kórus), valamint virágrendezés, teaszertartás, origami és kalligráfia kiállítás, szake és szusi készítés, textilvirág- és kosárkészítés, hagyományos japán ruhapróba, illetve különféle kézműves technikák bemutatója várta.

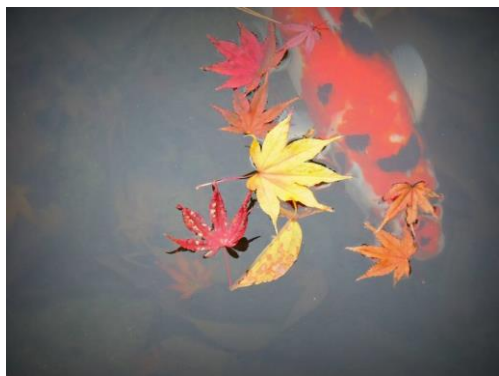

Fotók: Borsányi Klára

Beszámolók

Ikebana tagozat – Hajnal Krisztina

Momidzsi és kójó: a japán juhar

A japán juhar (*Acer japonicum*) a japánkertek és általában véve a japán táj meghatározó alakja, különösen ősszel. Japánul a juharféléket kaedének (楓) nevezik, a vörös levelű japán juhart azonban gyakran momidzsi néven emlegetik, a szót kiejtés szerint, a hiragana szótagírással írva (もみじ). Létezik természetesen kínai kandzsi írásjegy is, ami a momidzsi jelöli, ez azonban csupán logikai megfeleltetés (tehát az írásjegy eredetileg nem rendelkezett 'juhar' jelentéssel): a 'bordó/bíbor' (紅) és

a 'levelek' (葉) jelentésű írásjegyek kombinációját japános olvasatban momidzsinek ejtjük. Érdekes, hogy ugyanez a két írásjegy a kínai 'kójó' olvasattal már az őszi színpompás lombkoronákat jelöli. Nyelvi szinten is világosan kifejeződik tehát, mennyire összefonódik a japánok tudatában az őszi táj képe a juharfák vörös leveleivel.

A kaede elnevezés is rendkívül érdekes etimológiával rendelkezik, ugyanis a néphagyomány szerint azért nevezték el így a növényt, mert levelei a béka tappancsára hasonlítanak, ezért kezdtek el a „békakéz” azaz 'kaerude' kifejezéssel hivatkozni rá. A fent már egyszer idézett kaede (楓) írásjegy is egy tévedésből származik, ugyanis eredetileg a kínai ámbrafát jelölte, de mivel a két növény levele igen hasonló, a régi japánok közül sokan összetévesztették ezeket. A Kaede a japán ókortól kezdve előkelő női névként volt használatos, feljegyzések maradtak fent például arról, hogy a Taira-Minamoto háborúban (1180-85) harcoló Szató Cugunobu feleségét is Kaedének hívták. A Momidzsi már kevésbé elterjedt név, megjelenik azonban a Nagano prefektúrabeli Momidzsi legendában, amely címét hősnőjéről kapta. A legenda több változatban is ismert, a legtöbb változatban Momidzsi egy ártó szellem vagy fekete mágiát űző boszorkány, azonban olyan verzió is fennmaradt, amelyben a falu gyógyítójaként tisztelték.

Japánban nincs nagy hagyománya a juhar étkezési célra való felhasználásának. Az Aicsi prefektúrabeli Kóran völgyben ugyan készítenek lehullott juharlevelekből egy helyi különlegességet – egy év savanyítás után bundázva tempuraként kisütik ezeket –, ez azonban nem elterjedt vagy jól ismert specialitás. Gyakoribb, hogy csak a juharfa levelének alakját használják a szakácművészetben, például sütemények, japán édességek készítésekor. (A Hirosima prefektúrabeli momidzsi-mandzsú is csupán alakjáról kapta a nevét.) Érdekes még, hogy amennyiben a japánok csirkelábat fogyasztanak, azt momidzsinnak nevezik, mivel alakja a juharlevélre emlékeztet, létezik továbbá egy japán specialitás; koreai chili paprikával együtt lereszelt jégcsapretek, amelyet narancssárga színe miatt momidzsiorosinnak becéznek.

Az étkezési kultúrával szemben a hagyományos gyógyászatban komoly szerep jut a juharnak: egyik alfaját, a nikkói juhart (*A. nikoense* Maxim), amely a kínai és japán hegyekben nő vadon, a

kínai orvostudomány a szem betegségeinek kezelésére használja, japán nevét is innen kapta: meguszuriki, azaz szemgyógyszer-fa.

Kulturális jelentősége természetesen az irodalomban, ezen belül a költészetben is nyomon követhető: őszi évszakszóként számtalan versben alkalmazzák. A japán énektankönyvekben 1911. óta szerepel a Momidzsi c. műdal, Takano Tacujuki és Okano Teiicsi szerzeménye, amely az őszi pompába öltözött japán hegyek szépségét dicséri. A dal egyértelműen a Meidzsi kori nemzeti érzelmeket erősíteni kívánó propaganda céljaira íródott, mégis olyan kiválóan sikerült darab, hogy azóta is a japán nemzeti kánon része. Időtállóságát bizonyítja, hogy 2007-ben beválogatták a japán nemzetet leginkább kifejező száz dal közé.

A 2015-ös év méltó zárásaként álljon itt e dal fordítása.

Hegyi juharfák, ha őszi alkonyi nap süt rájuk,
Akad bőven sötétből és világosból is –
A fenyőket színező juharfák és borostyánok
Egészen olyanok, mint a hegy lábának kimonószegélye

秋の夕日に 照る山紅葉
濃いも薄いも 数ある中に
松をいろどる 楓や葛は
山のふもとの 裾模様

Fotók: Dalmi Kata, Kiotó

Origami tagozat – Villányi Mariann

Idén ismét gazdag programsorozattal vártuk az Origami Világnapok időszakát, melynek keretében minden évben október 24. és november 11. között számos origamit népszerűsítő eseményt szervezünk országszerte. Az idei téma az újrahasznosítás volt, ezért tagjaink több helyen nem szokványos papírokból, hanem különleges alapanyagokat használva hirdettek foglalkozásokat. A Pécsi Origami Kör tagjai a Zsolnay Kulturális Negyedben filmplakátokból origami téglákat hajtogattak és 630 darab felhasználásával várat építettek.

Óbudán a Platán Könyvtárban teatasakokat használtunk csillagok és képeslapok készítéséhez. Nagy megtiszteltetés érte a Magyar Origami Kört. A pesti Vigadóban november végén megrendezett Japán Kulturális Fesztiválon egyedüli magyar kiállítóként vettünk részt. A Japán Origami Szövetség partnereként mind a két társaság különböző stílusú és nehézségű modellekből adott ízelítőt és két napon keresztül folyamatosan tanítottuk a látogatókat. Az origami oktatás iránt végig nagy volt az érdeklődés, még egy harmadik asztalt is be kellett állítani, hogy mindenki le tudjon ülni.

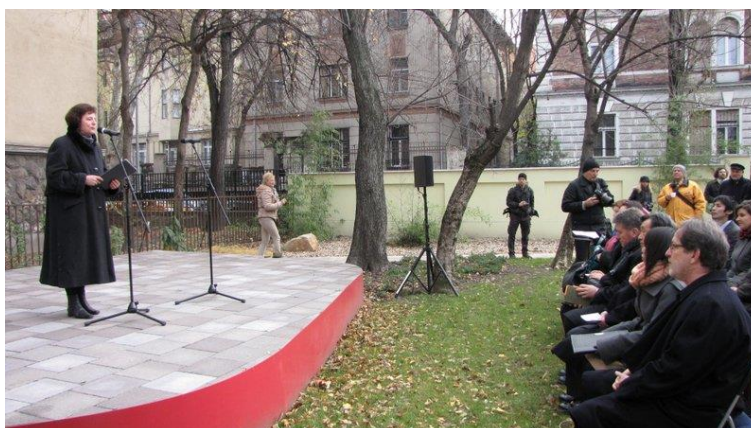

December 4-én nyílik a budapesti Jókai Klubban az Origami csodálatos világa c. vándorkiállítás, ahol a látogatók a papírhajtogatás művészi alkotásait nézhetik meg.

Decemberben a Nagytétényi Kastélmúzeum történelmi termeiben iparművészek díszítenek karácsonyfákat. Az idei téma a játék, ezért a Magyar Origami Kör alkotó közössége a fenyőfa dekorálásán kívül a gyerekek örömeire origami vonattal, körhintával, téli tájképpel is kiegészítette a kompozíciót. Mindenkinek szeretettel ajánljuk ezt a hangulatos programot!

Az alábbiakban az elmúlt időszak eseményein készült fotókból szemezgetünk:

Fotók: Borsányi Klára és a magyarországi Japán Nagykövetség

Olvasnivaló

Életem értékei

Haibun – haikukkal díszített úti beszámoló – Barta Szabina

Októberi nap virradt. A fény felkúszott a házak oldalán és megmelengette a dermedt tájat. Minden készen állt arra, hogy útra keljünk és kis országunkat átszelve a Bakonytól egészen az Alföldig utazzunk. Nehéz volt a szívem, ahogy visszapillantottam a ház kapuja előtt értetlenül kukucskáló pulira, ahogy buksiját a kerítés léceihez nyomva, könnyörgően néz vissza rám, esedezve, hogy vigyem magammal. Tudtam, hogy van, aki gondját viselje az alatt a mindössze két és fél nap alatt, míg távol leszek, de mégis összeszorult a szívem.

*Lépcsőn ül, rám néz,
farka leng, szíve reszket.
puli-szabadság.*

Szorongatott a bűntudat, ahogy a ház lassacskán eltávolodott, majd a messzeségbe vészett.

*Várj meg barátom,
cseveréssz, füled hegyezd.
Durcás e csaholás.*

Az erdőségek és dombok elúsztak mellettünk, ahogy egyre haladtunk a ménések világába. Az ősz már utolérte a bakonyi hegyeket. Úgy tűnt a szürke egy gyermekszivárvánnyal keveredett, akinek még fel kell nőnie ahhoz, hogy minden színét megszerezze.

*Zord felhő-suba,
vörös, sárga takaró.
alkot már az ősz.*

A levelek cigánykereket hányva kerülgették az autókat, ahogy végigszaladtak az úton. A táj egyre laposabb lett, ahogy elértük a Duna fölött nyújtózkodó, óriási hidat, melyen áthaladva a végtelen rónaság várt ránk, úgy ahogy talán Petőfi Sándort is várta haza... hiába.

*Dalnok földje ez,
hősünk szól - „ott vagyok honn”
szabad már a sas.*

A települések beleolvadtak a tájba. Kis falvak és nagy, kiépült városok mellett elhaladva engem egyre jobban kifárasztott az utazás. Kiérve az emberi birodalomból ismét a természetbe érkeztünk. Itt-ott pedig fel-felbukkant egy-egy leégett, üres tanya, mintha az emberi jelenlét ujjlenyomata lenne.

*Ledőlve már a fal,
láng marta a zsúptetőt.
Kihajt a kikerics.*

Állatoknak sem volt híján a környék. Mindenütt fodros bundájú juhok legelésztek ügyelve arra, hogy semmiképp se bőszítsék fel a rájuk szüntelenül figyelő pásztorkutyát. Nem sokkal odébb eme négylábú pásztor unokafivérei korzóztak a hömpölygő gulya körül. A hatalmas szarvú, óriások földhöz nyomkodták az orrukat tapogatva valamiféle ínyencség iránt. Szépek voltak, kövérek és kicsattantak az egészségtől. A kis, fekete puli egészen eltörpült mellettük, mégis ő volt a csapat vezére. Elég volt egyetlen rossz mozdulat és a bátor juhász villámként szökkent a Góliátok hasa alá, fogait a puha húsba mélyesztette éppen csak annyira, hogy a kízó csípés megtorpanásra készítse akár a legnagyobb bikát is.

*„Morcos az úrfi.” -
bődül a szürkemarka...
Ó, jaj mélabú.*

Mókás volt nézni ezt a békés és egyben élettől zsongó tájat. A türelmetlenség viszont egyre gyötrőbb volt az autó ülésén, ami egyébként sem illett bele ebbe az öreg természetbe. Kívülállónak éreztem magam benne, mintha üvegfal venne körül, ahonnan a dolgokat csak nézhetem, de nem érinthetem meg. Pedig milyen jó is lenne megcirógatni a sólyom tollait, megvakargatni a pajkosan ficáncoló lovak füle tövét vagy együtt hűsölni a kócsagokkal egy magányos tavacska vizében.

*Szabadon szállni,
szél-szárnyú, vad madárként,
emberlét szorít.*

Épp csak felocsúdtam, mikor a kerekek végig gurultak a virgonc Tisza habjai felett. A folyó hívogatta és riasztotta azokat, akik látták. Fenséges szépség volt, de egyszersmind egy vad és szilaj harcos. Partján magas fák nyújtóztak az ég felé, hogy magukhoz öleljék a napfényt. A sugarak megcirógatták a leveleiket és végigpásztázták a mögöttük elterülő síkságot.

*Fodros hullámok
kék Dunán, szőke Tiszán...
végtelen róna.*

Az, hogy idáig elértünk csupán egyet jelentett: percek kérdése és megérkezünk a Tisza sodra mögött rejtőzködő kis faluhoz, Tizsakürthöz, ahol már tárt karokkal vár minket egy kedves, idős hölgy. Egy humoros asszony, egy szorgos feleség, egy szerető anya, egy drága nagymama... Ő mindegyik egy személyben.

Valóban, ahogy megérkeztünk már röppent is, hogy magához ölelje a fiát, a menyét és az unokáit. Így kezdődött az a végeérhetetlen szóáradat, mely bepótolni igyekezett az elmúlt időt, amit egy mesterséges telefonvonal képtelen volt pótolni. Könny nem csöppent. Semmi szükség nem volt rá. Nevetésre viszont annál inkább, és mint mindig, mama történetei és meséje, papa kötözködő, de mókás hozzászólásai megédesítették a pillanatokat. Persze nem minden történet volt vidám, de ők mindig is képesek voltak rá, hogy a rossz dolgokról szóló eseményeket is nevetéssé formálják...

„Árokba buktam. –
- mama szól, felel hű férj -
Te bázisugró!”

Így kezdődött. Egy hosszú, fárasztó, de egyszersmind csodaszép úttal és egy vidám, kacagós megérkezéssel. Az elkövetkező két nap is ilyen hangulatban telt. Sétát tettünk a természetben, a vad Tisza és a csendes Körös partján. Érezhető volt az öröm, a viszontlátás feletti megkönnyebbülés érzése. Szinte tapintani lehetett a jókedvet. Nevetés, beszélgetés, nevetés, nosztalgia és még több nevetés... Egyszer azonban ennek is vége kellett legyen. A szomorkás búcsú is el kellett érkezzen, a minél előbbi találkozás ígéretével. Ismét útra keltünk az öreg rónaság síkján át, a hegyek irányába. Ezúttal új várakozás szállt meg. Szerettem volna viszont látni kedves barátomat, aki minden bizonnyal értetlenül áll a dolog előtt, hogy miért nem a gazdái adnak neki enni és miért ez a fickó üdvözlő nap-nap után, hiszen ismeri ugyan, de akkor sem az igazi az ő gondoskodása.

Úton vagyok már,
sík talaj hegygé gyűrődik
nem hagytalak el.

Haiku klub – „eső” témára

Bakos Ferenc

Esős délután:
haiku-találkozón
tea, sütemény

Domonkos Marcell

Az őszi eső
tán az angyalok könnye
siratják sorsunk

Esős délután:
költők között új könyvek,
sütemény, tea

Cseppek az égből
vállamra hullva őrzik
a magányomat

Czifra Adrienn

Minden évben jó,
s kopogtat ablakomon -
nyári zivatar

Esőkopogás
isteni morzejelek
vajh mit üzennek?

Földeáki-Horváth Anna

Felhő szeméből
fáradtan hullik alá
- ernyőmön koppan.

Holló Tamás

Száraz ágakon
Ezer apró üveggyöngy
Csilingel a csend

Nerhaft Antalné

Őszi permet hull,
Simogatja arcomat,
Katonabúcsú

Szabó Aida

Rozsdás pirkadat
ég a földdel összevész
már dörög a menny

Vermes György

Esik az eső.
Karikába hullik le -
a pocsolýába

Eső esik, ősz
közeledik, immáron
kivédhetetlen

Vihar Judit

Szempilládon lám
ragyogó gyémánt csillog –
esőcsepp piercing

Murakami Haruki: Eltűnt a kék**Fordította: Orsó Gergely**

Épp vasaltam, amikor egyszer csak eltűnt a kék. Először csak foltokban halványult el, majd teljesen köddé vált, pont úgy, mint amikor egy készülékből kifogy az elem. Vagy mintha az előadás kellős közepén a karmester – talán mert elment a kedve az egésztől – hirtelen abbahagyta volna a vezénylest. Több hangszerből – mintha a fájó búcsút akarná elodázní – még a melódia elenyészése után is jön egy-egy hang, de végül ezek is elhalnak, nyugtalanító csendet hagyva maguk után. Na, éppen ilyen volt.

Egy narancs és kék csíkos inget vasaltam éppen, úgyhogy rögtön észrevettem, hogy eltűnt a kék. Először arra gondoltam – mint a helyemben bárki –, hogy biztos a szememmel van valami. Mereven végig egy pontot bámultam, ezért ideiglenesen összezavarodhatott a látásom. Miután kikapcsoltam a vasalót, fogtam az inget, és átmentem vele egy világosabb szobába. Ledobtam magam a kanapéra, behunytam szemem és nagyokat sóhajtottam, majd kinyitottam a szemem és még egyszer jó alaposan megvizsgáltam az ingemet. Csakhogy az eredmény ugyanaz maradt. Nyoma sem volt a kéknek. Kezemben egy narancs és fehér csíkos inget tartottam. Mintha bunkósbottal kiverték volna még az emlékét is belőlük, az egykor kék részek nyom nélkül kifehéredtek.

Sóbálvánnyá meredve hosszú ideig bámultam az inget, de akárhogy néztem is, eltűnt a kék. Benéztem hát a hálósobaszekrénybe. Ott több kék ruhát is tartottam. Kék ingeket, kék

nyakkendőket, kék öltönyöket, ilyesmiket. Régóta szerettem a kék ruhákat – világos és sötétkékeket egyaránt – és ismerőseim szerint nagyon is jól áll nekem ez a szín. Csakhogy ott is teljesen eltűnt a kék. Teljesen kifehéredett az ingem, a nyakkendőm és az öltönyöm. Bekukkantottam a fiókba is. Kék pólókat, kék zoknikat, kék pulóvereket és kék sálakat kellett volna ott találnom. Csakhogy itt is ugyanaz történt. Úgy heverték ott, mintha valami ismeretlen fickó csontjai lennének.

Ezután átmentem a dolgozószobámba és előkerestem a fiókból a hawaii nyaralásról készült fotóalbumot. Tele volt olyan fürdőruhás képekkel, amin a barátnőmmel a tengerparton sütkérezünk. Fehér part, tenger, pálmafák. Kettesben voltunk ott nyaralni. A tenger kékjének azonban nyoma sem volt már. Napszemüvegben mosolyogva koktélos poharat tartunk kezünkben, míg szibériai jégmezőket idéző végtelen fehér pusztaság csillog vakítóan mögöttünk.

A fenébe is, tényleg eltűnt a kék!

Arról viszont már halvány gőzöm se volt, hogy mi a fenét csináljak. Egyes-egyedül voltam. Mindennek a tetejébe 1999 szilveszter estéje van. Ilyenkor mindenki az ezredfordulóra készül. Szerte a világon mindenki kivétel nélkül szórakozni indul. Na, olyan fickó jó eséllyel nincs még egy, aki egyedül inget vasal otthon. Ugyanis nemrég szakítottunk a barátnőmmel, ezért nagyon el voltam kenődve, úgyhogy semmi kedvem sem volt bulizni. Ugyan mi változik meg csak attól, hogy kétezret írunk? Hát nem csak egy dátumváltás? Lapozunk egyet a naptárban, és kész. Nem mintha ezzel bármi is megváltozna a világban. Micsoda marhaság!

Úgyhogy bezárkóztam a lakásomba, és jobb híján ingvasalással múlattam az időt. Aztán meg eltűnt a kék.

Jó pár barátomnak próbáltam telefonálni, hátha valaki tud valamit erről az érthetetlen jelenségről, de senkit sem tudtam elérni. Mit volt mit tenni, végül is felhívtam a barátnőmet. A telefont ismeretlen férfi vette fel. A háttérből a dübörgő rockzenével versenyre kelő, nem kevésbé hangos társalgás zsivaja hallatszott. Úgy tűnik, volt barátnőm lakásán épp hatalmas buli indul be. Hangos szóval a telefonhoz kértem őt.

– Bocs, amiért pont ilyenkor zavarlak, de meg kéne, hogy nézz nekem valamit. – mondtam – Véletlenül nem tűnt el nálad is a kék?

– Milyen kék? – kérdezte kicsit ellenségesen.

A színről van szó. – tettem hozzá magyarázatképp. – Amilyen az ég vagy a tenger. Tudod, épp inget vasaltam, amikor a kék egyszer csak, hipp-hopp, eltűnt! Sőt, az egész lakásban semmilyen kék színű dolog sem maradt, úgyhogy nem az inggel van a baj. Csak ugye azt nem tudom, hogy vajon ez egyedül nálam történt-e. Úgyhogy tudni akartam, nálad mi a helyzet. Van ott még kék vagy nincs?

– És csak ezért felhívtál?

– Aha. – válaszoltam.

– Te most szórakozol velem? – kérdezte. – Gondolkozz már egy kicsit! Ma van az ezredforduló! Egyszer az életben van csak ilyen alkalom! Szóval mindenki igyekszik jól érezni magát, nem? Idehallgass! Te is hallod ugye, milyen jól szórakozik mindenki? És mégis képes vagy direkt idetelefonálni és traktálni engem itt mindenféle hülyeséggel, kékről meg vasalóról. Mi az, hogy hipp-hopp, eltűnt a kék? Miért kellett ezzel pont engem felhívnod? Miért kell totál elrontanod más szórakozását?

Azzal lecsapta a telefont.

Kabátot húztam és kimentem a lakásból. A csípős hideg ellenére jó kis téli este volt, egy felhő sem volt az égen. Az óra fél tizenkettőt mutatott. Azonnal a Blue Line metróvonal egyik állomása felé indultam. Ez a vonal ugyanis teljesen kék színű volt. Kék kocsik, kék a jegy, kék az alkalmazottak ruhája, még a falak is kékek. Ezt azzal indokolták, hogy így talán nem tévednek el az utasok ebben a valóságos labirintusban, amit tokiói metróhálózatnak hívunk. Persze attól még az utasok ugyanúgy eltévednek. Csakhogy ez a Blue Line most teljesen kifehéredett. Fehér alagutakban suhanó fehér metrókocsik és fehér jegyeket árusító fehér egyenruhás pénztárosok. Az egészről egy régi, a sztálingrádi csatáról szóló fekete-fehér dokumentum jutott az eszembe.

– A kék színt meg ugyan mi lelte? – kérdeztem egy fehérruhás szerelőtől, aki a pénztár közelében álló automata javításával bíbelődött. – Mi a csoda történt a kékkel?

– A politika dolgában ne engem kérdezzen. Én kérem, csak egyszerű alkalmazott vagyok itt. – mondta gyorsan a szerelő.

– Tehát a politika tehet erről? – kérdeztem. – Politikai okból tűnt el a kék?

– Mondom, engem aztán ne kérdezzen a politikáról. – mondta a szerelő, azzal lekapta fehér sapkáját, és idegesen a földhöz vágta.

– Kérem, mégis mit akar maga tőlem? Én aztán nem tudok semmit. Valami rangosabb személyt kérdezzen meg. Kérdezze meg a Központi Terminált. Én kérem sem a kékről, sem semmi ilyesmiről nem tudok. Mondtam már, én csak megcsinálom, amit mondanak nekem.

Annyiban hagytam a dolgot és elhatároztam, hogy máshol fogok a kék után kutatni. Ha lenne mondjuk egy Picasso-albumom, felüthetném a festő kék korszakáról szóló résznél. Persze, szilveszter éjszaka nyilván nincs nyitva egy könyvesbolt se. Vagy akár jó lenne keresni egy amerikai, vagy francia zászlót. Akkor biztos kiderülne, hogy a világon van-e még valahol kék. De vajon Tokióban mégis hol találhatnék ilyen zászlókat?

Az óra háromnegyed tizenkettőt mutatott. Ahogy a mutatót néztem, egyre nyugtalanabb lettem. Úgy tűnik, rajtam kívül senkit sem érdekel, hogy csak úgy eltűnik a kék; ki tudja, milyen szörnyűség történhet még, ha így jön el az új évezred?

A hitelkártyámmal egy nyilvános telefonról felhívtam a Miniszterelnöki Hivatal Közönségszolgálati Irodáját és kértem a miniszterelnököt. Persze szó sem volt arról, hogy tényleg a miniszterelnök jött volna a telefonhoz. A NEC cég új számítógépes rendszeréről volt szó, amellyel a lakosság kérdéseire és panaszaira egyesével válaszolt a *”miniszterelnök”*. A géphang pont olyan volt, mint a miniszterelnök hangja.

– A kék igazán szemet gyönyörködtető szín, Okada úr – mondta csendesen a miniszterelnök. Tudja, az egyik kedvenc versem is így szól:

*„A fehér hattyú
ég és tenger kékje közt
egyedül siklik”*

– Hát micsoda gyönyörű vers ez, nem igaz, Okada úr?

– Hé, miniszterelnököm, eltűnt a kék! – kiabáltam mérgesen a telefonba.

– Aminek formája van, az egyszer bizonyosan eltűnik majd, Okada úr – intett óva a miniszterelnök. – Ez a történelem rendje, Okada úr. Akár tetszik akár nem, változnak az idők. A kőolaj is eltűnik. Az uránium is eltűnik. A kommunizmus is eltűnik. Az ózonréteg is, a huszadik század is, John Lennon is, Isten is, mind is eltűnik egyszer. A swing-jazz, a bakelitlemezek és a riksa is eltűnik majd. Miért pont a kék szín ne tűnhetne el, Okada úr? Tessék a dolog jó oldalát nézni! Ha egyvalami eltűnik, a helyére valami új dolog jöhet, nem igaz? A dolog így gazdaságos, sőt, éppen ez a gazdaság lényege, Okada úr.

Egy kukkot sem értve mindebből, ki tudja meddig sétáltam az utcákon. Aztán egyszer csak éjfél ütött az óra. Egyszerre mindenhol üdvözlő hang hallatszott: az emberek énekeltek, dobálóztak, ölelkeztek vagy épp pezsgőt bontottak. Eljött hát az új évezred. Azzal, hogy a kék eltűnt, senki sem törődött.

– De a kék már nincs többé. – suttoztam. – És azt a kéket, azt én igazán szerettem.

Recept – Borsányi Klárától

Nem díszitök, ehető a hokkaidói tök!

Amikor először láttam a piacon, azt hittem, hogy ez is a díszitökök családjába tartozik. Annyira tetszett a színe és formája, hogy vettem belőle. Sokáig nézegettem, rakosgattam a lakásomban. Jól esett ránézni, mindig megmelegedett a szívem, lelkem tőle. Aztán egy japán ismerősöm megkínált vele. Ő forró olajban kisütötte a kis darabokra felszeletelt tököt, a héján is farigcsált egy kicsit, de nem vágta le teljesen, s a végén rászórt egy kis fekete szezámmagot, majd megcsorgatta mézzel. Azóta ez az egyik kedvenc téli desszertem. Keresgéltem az interneten, hogy mit írnak a hokkaidó tökről. Idézek belőle néhányat:

Az édes ízű, rendkívül egészséges, narancssárga japán hokkaidói tök leginkább leves vagy püré formájában jelenik meg, de megsütött héja is fogyasztható. Néhány receptet ide másoltam, lehet belőle válogatni. Érdemes kipróbálni, jó szívvel ajánlom!

Töltött hokkaidói tök

Hozzávalók (1 adag)

- 1 kg hokkaidói tök (fejenként 1 darabot számítunk)
- 20 dkg füstölt sajt
- 200 ml főzőtejszín
- 2 g só (ízlés szerint)
- 2 csipet szerecsendió

Elkészítés

1. „A tököt megmossuk és levágjuk a kalapjukat. Kivájjuk a magját.
2. Picit megsózzuk belül, és megtöltjük a reszelt sajttal, majd felöntjük tejszínnel.
3. Ízlés szerint reszelünk rá szerecsendiót és elkeverjük.
4. A kalapját rátesszük és előmelegített sütőben kb. 45 percig sütjük.”

Hokkaidói tökleves

Hozzávalók (6 adag)

- 1 db közepes méretű vöröshagyma
- 1 kg hokkaidói tök
- 2 ek kókuszszír
- 2 dl kókusztej (sűrített)
- 1 db leveskocka (zöldséges)
- 1 csipet fehérbors

Elkészítés

1. A tököt magjától megtisztítjuk és héjastól kockákra vágjuk.
2. Az apróra vágott hagymát kókuszszíron megfonnyasztjuk.
3. Felöntjük 6 dl vízzel, beletesszük a leveskockát és a tököt. Puhára pároljuk.
4. Botmixerrel pépesítjük, majd hozzáadjuk a kókusztej sűrítményt (keveset félreteszünk a díszítéshez), felforraljuk.
5. Pirított tökmaggal, tökmagolajjal tálaljuk.

Ízesített sütőtök falatok

Hozzávalók (2 adag)

- 500 g hokkaido tök
- 0.5 tk édesköménymag
- 1 tk koriander
- 1 db chili (piros, szárított)
- 0.5 tk só
- 0.5 tk bors (egész)

- 0.5 tk oregánó
- 1 gerezd fokhagyma
- 2 ek olívaolaj

Elkészítés

1. A tököt megmossuk, kettévágjuk, a magokat kikaparjuk, majd kb. 2 cm vastagságú szeletekre vágjuk. A sütőt 200 fokra előmelegítjük.
2. Az édesköménymagot, koriandert, chilit, sót, borsot, oregánót egy mozsárba tesszük és jól összezúzzuk. Hozzáadjuk a durvára vágott fokhagymát és pasztaszerűvé dolgozzuk, majd hozzákeverjük az olajat.
3. A fűszeres olajat a hokkaidói tökszeletekhez adjuk, és jól elkeverjük, hogy mindenhol bevonja.
4. A hokkaidói tökszeleteket egy sütőpapírral bélelt tepsibe rakjuk, betoljuk a sütőbe és kb. 20 perc alatt megsütjük.

Itadakimasz!

(A receptek és a fotó forrása: internet)

Ajánló

Már kapható a **Rejtőzködő tó!**

A *Rejtőzködő tó* című haikukötet elsőként vállalkozik arra, hogy magyar nyelven bemutassa a modern japán haikuköltészet legjelentősebb képviselőinek alkotásait. A könyvben kétszáz japán költő kétszáz harmincnégy haikuja szerepel. A kötet nemcsak Japánban jelentős, hanem angol nyelvterületen, főleg Amerikában is. Összeállítója, *Kató Kóko*, az egyik legismertebb élő haikuköltő.

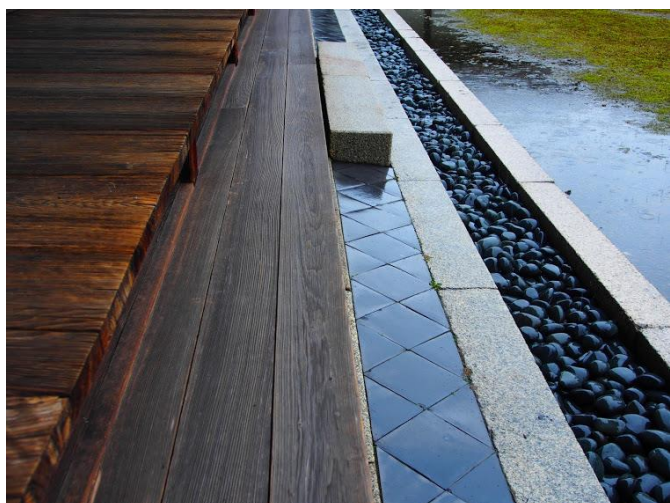
A kötetet a japán nyelvvel való ismerkedésnek is szántuk, ezért szerepelnek a haikuk és a bennük található szavak *japán nyelven*, majd magyaros átírásban és magyar jelentéssel. Mindenki megpróbálkozhat a haikuk olvasásával, de kísérletet tehet fordítására is. Emellett érdekes kísérletnek számít, hogy egy-egy haikunak a kötetben két különböző fordítása is van. Így az olvasó ízlése szerint válogathat bennük: aszerint, hogy inkább a férfias vagy a nőies haikuk állnak hozzá közel. Reméljük, az alkotók és a fordítók szándéka eljut az olvasókhoz és a kötetet fel-fellapozván mindig találnak majd benne valami érdekeset, valami szépet.

<http://www.napkut.hu/osszes-k.../konyvek/rejtozkoedo-to-detail>

Lehet belőle csemegézni is és online olcsóbban megvásárolható:

<http://www.napkut.hu/osszes-k.../konyvek/rejtozkoedo-to-detail>

Az alábbiakban Boris Martinovic Japánban készült fotóiból válogatunk, amelyeket a készítő bocsátott társaságunk rendelkezésére.

Minden kedves tagunknak kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánunk!

Képek forrása: internet

KIZUNA – megjelenik negyedévente. Alapította Szentirmai József. Kiadja a Magyar-Japán Baráti Társaság. (Nemzetek Háza, Budapest, VI. Bajza u. 54.)

A Magyar-Japán Baráti Társaság helyi csoportjainak és tagozatainak elérhetőségei:**Baja:** Balogh Nikolett. Tel.: 06 20 2435321 E-mail: nikitta-san@hotmail.com**Dunaújváros:** Németh Irma. E-mail: cirmi63@gmail.com**Győr:** Horváth Ferenc. Cím: 9023 Győr, Ifjúság krt. 35. Tel. (munkahely): 96/516-675

Mobil: 70/705-6262 E-mail: horvferivk@freemail.hu

Gyula: Gyula MAPON Kulturális Egyesület, Hankó Ferenc alapító alelnök, Fodor György elnök.

Tel.: 06 30 4862170 E-mail: ferenc.hanko@t-online.hu

Hódmezővásárhely: Hegyi Attila. Tel.: 36-20/494-7657 E-mail: hegyi.attila@oriens.hu

Cím: 6800, Hódmezővásárhely, Ötvenhat mártír 2/A.

Web: www.japanrolminden.hu/mjbthmvhely

Kecskemét-Aomori Baráti Kör: Kerényi József. Tel.: 30 871 5934

E-mail: kecskem-et-aomori@t-online.hu.

Keszthely: Móroczné Komáromi Gyöngyi. Tel.: 30 629 4038 E-mail: gyongyi@jmik.hu

Web: www.jmik.hu

Miskolc-Görömböly: Dr. Ujaczki Tibor. E-mail: ujaczki@citromail.hu. Cím: 3516 Miskolc, Szolártsik tér 4.**Pécs:** Wogerné Sági Judit. Tel.: 30 901 3254 E-mail: sagi.judit@gravirtechnika.hu**Székesfehérvár:** Schwerlichowszky László. Cím: 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi ln. 50.III.10.

Tel.: 06/20-9316-117;20/278-7024 (l./fax: (36) 22/505-544)

E-mail: schwerly@t-online.hu Web: www.magyarjapanklub.hu

Szentendre: Bassa Zoltán. Tel.: 06 30 9351256 E-mail: zoltanbassa@gmail.com**Szolnok:** Kovács Mihály. E-mail: misi-bacsi@freemail.hu**Szombathely:** Schmitt Csilla. Tel.: +36309579059 Fax: +3694321384

Cím: 9700 Szombathely, Thököly út 27. Web: www.mjbt-szombathely.mlap.hu

Tolna megye: Balogh Jenő. E-mail: mabruk@terrasoft.hu, baloghj@terrasoft.hu**Vác:** Gyarmati Péter. E-mail: leiningen@freemail.hu**Zalaegerszeg:** Szemes Péter. Tel.: 06 92 502 100/120-as mellék**Veszprém-megyei Magyar-Japán Baráti Társaság:** Kutics Károly.

E-mail: kutics.karoly@chello.hu

Tagozatok és vezetőik:**Gasztronómiai Tagozat:** Borsányi Klára. E-mail: borsanyi.klara@gmail.com**Haiku Tagozat:** Vihar Judit. E-mail: jvihar@gmail.com**Ikebana Tagozat:** Hajnal Krisztina. E-mail: krisztinahajnal@gmail.com**Japánkert Tagozat:** Dani Zoltán. E-mail: dani.zoltan@gmx.net**Japán öltöztetés Tagozat:** Csalló Edina. E-mail: a2yuki@gmail.com**Kalligráfia Tagozat:** Zopcsák Ferenc Zsolt. E-mail: zopcsakferi@gmail.com**Origami Tagozat:** Villányi Mariann (Magyar Origami kör).

E-mail: mariann.villanyi@gmail.com

Reiki Tagozat: Petrik Márta Magdolna. E-mail: pemama_3@hotmail.com, Tel.: 06 20 460-9104